

Til Teknik og Miljøforvaltningen

BRØNSHØJ-HUSUM LOKALUDVALG
Kulturhuset Pilegården
Brønshøjvej 17
2700 Brønshøj

www.2700lokaludvalg.dk

Høringssvar: Københavns Kommunes vand-handleplan

7. august 2012

Indledningsvist ønsker Brønshøj-Husum Lokaludvalg at bifalde, at man fra Københavns Kommunes side har valgt at supplere den statslige påkrævede vandhandleplan med en mere ambitiøs plan.

I relation til vores bydel er det i særdeleshed Utterslev Mose og fæstningskanalen, der er interessante. Ikke overraskende, men derfor alligevel bekymrende, er det, at dette vandområde er det i særklasse mest belastede vandområde i kommunen, samtidig med, at der stort set ikke afsættes midler til naturgenopretning frem mod 2020.

Der er således kun afsat 5 mio. kr. til nedfældning og biomanipulation, mens man i Vandområdeplanen for 2004 (nedenfor) vurderer, at der skal bruges 30 mio. kr. til dette formål.

Hverken planen fra 2004 eller nærværende vandhandleplan berører muligheden for at fjerne de 5-10 mio. kubikmeter tungmetaltholdige sediment, hvis tilstedeværelse sandsynligvis vil forhindre, at mosen nogensinde opnår 'god økologisk tilstand', selvom dette mål skal indfries senest i 2027.

Brønshøj-Husum Lokaludvalg vil derfor anbefale, at naturgenopretningen af Utterslev Mose prioriteres markant højere, end der ligges op til i *Vandhandleplan for Københavns kommune*.

Brønshøj-Husum Lokaludvalg har i samarbejde med Bispebjerg Lokaludvalg netop fået udarbejdet rapporten "*Utterslev Mose – forureningstilstand og handlemuligheder*". Som det fremgår af denne rapport anbefales det at få udarbejdet en samlet handlingsplan for Utterslev Mose, der i forhold til

spørgsmålet om opnåelse af "god økologisk tilstand" inden 2027 efter vores vurdering bør rumme følgende elementer. Nedenstående anbefalinger kommer fra lokaludvalgenes rapport:

"1) Afbrydelse af de to vigtigste kloakoverløb til Utterslev Mose

Udløb U 11 fra Gladsaxe udleder over 40 000 m³ kloakoverløbsvand årligt, og UM 26 fra København udleder over 10 000 m³ årligt. Det svarer til 90% af den samlede kloakoverløbsudledning.

Det anbefales at iværksætte en langsigtet plan for at afskære disse udløb.

Hvis det skal ske uden samtidigt i praksis at afskære væsentlige vandtilløb til mosen, vil det kræve omlægning af kloakering i områder omkring mosen. Fælleskloakering er det normale. Her blandes såkaldt brunt kloakvand fra toiletter/ husholdninger i samme rør som gråt kloakvand, der stammer fra regnvandsafledning fra veje. Fælleskloakering repræsenterer et stort vandspild, og indebærer risiko for brunt kloakvand i kældre ved pludselige skybrud med store regnmængder. Separatkloakering, hvor brunt og gråt spildevand adskilles, gør byen mere robust over for pludselige store regnhændelser. Og det "rene" grå vand kan let genbruges.

Ved nykloakering er separatkloakering ikke meget dyrere end den gammel dags fælleskloakering, og det har mange fordele, men fra gammel tid er Københavnsområdet fælleskloakeret, og omkloakering er altid kostbar.

Derfor anbefales i stedet en langsigtet og forpligtende strategi om efterhånden at etablere separatkloakering overalt, hvor det giver mening.

Gladsaxe Kommune har netop vedtaget en plan om at separatkloakere overalt i kommunen i løbet af de næste 50 år.

2) Bedre vandkvalitet i Harrestrup Å

Harrestrup Å er i tørre somre den største leverandør af vand til Utterslev Mose. Denne ås vand er dog i sig selv forurenet af utallige kloakoverløb, hvorfor vandkvaliteten her er svingende.

Derfor anbefales iværksættelse af en tværkommunal indsats for at løfte vandkvaliteten i Harrestrup Å

Det vil både have betydning for vandet i Utterslev Mose og for åens videre forløb indtil dens kraftigt forurenede udløb i Køge Bugt.

3) Punktvis fjernelse af tungmetalforurenet sediment

Total fjernelse af sedimentet er urealistisk, idet omfanget er enormt. Men punktvis fjernelse af sedimentet, hvor det er dybt og let tilgængeligt, kun-

ne lade sig gøre bag nedbankede spunsvægge eller måske ved opsugning.

Fæstningskanalen og udløbet herfra foreslås opgravet bag spunsvægge. Samtidig kan man renovere den lille træbro over udløbet. Desuden foreslås sedimentfjernelse fra de små kanaler, som kloakoverløbene munder ud i, samt i Nordkanalen og i det gamle tilløb til Søborghus Rende.

Spunsvægge anbefales. Da man i 1975 med en flydende gravko uden brug af spunsvægge opgravede sediment fra kanalerne omkring rørskovsøerne, medførte det en ophvirvling af sediment, som i mange år alvorligt forværede miljøtilstanden i mosen.

4) Andre tiltag

Biomanipulation, fosfatfældning og forbud mod fuglefodring er symptombehandling. Som isolerede tiltag giver de ingen mening, idet virkningsvarigheden er beskeden. Som led i en mere omfattende sørestauring, hvor man også tager fat på de grundlæggende forhold med punktvis sedimentfjernelse og ophør med at lede brunt kloakvand ind i mosen, kan sådanne tiltag dog bidrage til den større sammenhæng. Fosfatfældning kan eksempelvis bruges, hvis der i forbindelse med anden sørenovering sker ophvirvling af sediment.

Derfor

At bringe Utterslev Mose i en god økologisk tilstand vil medføre en opgradering af dette store naturområde, som vil være til umådeligt gavn både for mennesker, dyr og planter i al fremtid. Det vil samtidig fjerne en væsentlig forureningsbyrde fra Emdrup Sø og fra de indre søer i København. En sidegevinst kunne være en opgradering af visse af de ældste kloakker i en zone omkring søområdet. Det vil nok blive lidt dyrt, men skal formentlig gøres på et tidspunkt alligevel. Og EU kræver det."

LAR-løsninger

I tillæg til anbefalingerne fra lokaludvalgenes rapport om Utterslev Mose vil Brønshøj-Husum Lokaludvalg anbefale, at man, kommer i gang med at etablere LAR-anlæg på vejarealerne omkring Utterslev Mose til håndtering af regnvand fra tage og vejarealer i de store områder, der har et naturligt fald mod Utterslev Mose. Herved kan presset på kloaknettet mindskes og samtidig sikres det, at regnvandet løber til Utterslev Mose i rensset tilstand, hvilket kan ske gennem filtermuld, dobbelt porøsfiltrering og andre metoder, som det gør sig gældende i forbindelse med Harrestrup Å projektet.

Behov for en helhedsplan for Utterslev Mose

Lokaludvalget ser et behov for at få udarbejdet en helhedsplan for Utterslev Mose, der formår at tænke den nødvendige oprensning sammen med

klimatilpasning, biologisk mangfoldighed og rekreative udfoldelsesmuligheder. En helhedsplan, der har rødder i de eksisterende planer, men samtidig gennem den tværfaglige tilblivelsesproces, hvor repræsentanter for de kommunale forvaltninger i såvel Københavns som Gladsaxe kommune, NGO på frilufts- og naturområdet, forsyningsselskaberne, grundejerne, lokaludvalgene og borgergrupper mødes, formår at udvikle en sammenhængende strategi og identificere mulige finansieringskilder. Lokaludvalget har påbegyndt processen med at lave en helhedsplan ved at afholde en workshop med alle de nævnte aktører den 27. august 2012.

Med venlig hilsen

Christian Hesselberg
Formand for lokaludvalget

Anders Pedersen
Formand for Miljøudvalget

Freddy Ingvorsen
Formand for Byudviklingsudvalget